

รายงานผล: การอบรมหลักสูตรระยะสั้นภายใต้โครงการ
 “ภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย” สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยฟุคูอิ

วรรณิษา ไวยฉายี

สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

บทความนี้ เป็นรายงานผลการจัดโครงการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทยระยะสั้น ซึ่งจัดโดย ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยคู่สัญญาในประเทศ ญี่ปุ่น โครงการสำหรับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยฟุคูอิจัดขึ้นระหว่างวันที่ 15-28 มีนาคม 2560 วัตถุประสงค์หลักของการจัดโครงการคือ 1) เพื่อศึกษา “ภาษาและวัฒนธรรมไทย” และฝึกฝนโดยการใช้ในสถานการณ์จริง 2) พัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันระหว่างต่างวัฒนธรรมโดยการพักอาศัยร่วมกับนักศึกษาไทยและใช้ชีวิตในหอพักร่วมกับนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในตอนท้ายของโครงการนักศึกษาญี่ปุ่นแต่ละคนรายงานผลสิ่งที่เรียนรู้จากการเข้าร่วมโครงการ ผู้เข้าร่วมโครงการประเมินว่าเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์และช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมไทยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างเสริมมิตรภาพร่วมกันระหว่างนักศึกษาญี่ปุ่นและนักศึกษาไทย

คำสำคัญ: ภาษาและวัฒนธรรมไทย ความตระหนักถึงข้อแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม การสร้างมิตรภาพร่วมกัน

Report on the Short-term Program
“Thai Language and Cultural Program in Thailand”
For Students Fukui University

Wannisa Vaichayee*
Institute of East Asian Studies, Thammasat University

Abstract

This is a report on the short-term program of “Thai Language and Cultural Program in Thailand” initiated by the Center of Japanese Studies, Institute of East Asian Studies, in collaboration with the Department of Japanese and Fukui University partner universities in Japan. The Program for Fukui University students was carried out of scheduled 15-28 Mach, 2017. The main goals of the program were: 1) to learn about Thai language and culture and practice the knowledgeable real-life situations; 2) to develop intercultural awareness by living with Thai students in campus dormitories. Presentations by the participants were arranged at the end of the program. As a result, the participants found the program fruitful and that it helped to deepen understanding about Thai culture and establish a mutually-beneficial friendship between Japanese and Thai students.

Keywords: Thai language and culture, Intercultural awareness, Mutually-beneficial friendship

---

* Corresponding author e-mail: wannisa@asia.tu.ac.th

1. บทนำ

ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ได้ดำเนินโครงการที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมหลักสูตรอบรมระยะสั้น ภายใต้โครงการ “ภาษาและวัฒนธรรมในประเทศไทย” ถือเป็นกิจกรรมสำคัญ กิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยคู่สัญญาและเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามหาวิทยาลัยคู่สัญญากับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันภายใต้โครงการ

2. รายละเอียดโครงการ

2.1 ภาพรวมโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาญี่ปุ่น 20 คน ประกอบด้วยปริญญาตรี 16 คน/ปริญญาโท 2 คน/ปริญญาเอก 2 คน และนักศึกษาไทย 10-25 คน

ระยะเวลา ระหว่างวันที่ 15-28 มีนาคม 2560 รวมระยะเวลา 14 วัน

สถานที่ อบรม ณ สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ทัศนศึกษา ณ เมืองมัลลิกา ร.ศ.124 พิพิธภัณฑสถานโลก ครั้งที่ 2 และวิถีไทในสวน 12 ปีณา ณ คำแสด ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี ศึกษาดูงาน บริษัทซีฟู้ด

วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิตของคนไทย และสร้างมิตรภาพอันดี สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษาไทยกับนักศึกษาญี่ปุ่น ผ่านการทำกิจกรรมเพื่อสังคมนร่วมกัน

การประเมินผลรายงาน และแบบประเมิน

2.2 เนื้อหาการอบรม

โครงการนี้แบ่งเนื้อหาการอบรมเป็น 2 ประเภทคือ อบรมในชั้นเรียนมี 3 หัวข้อ รวมเป็นเวลา 16 ชั่วโมง ดังนี้

1. “ภาษาและวัฒนธรรมไทย” บรรยายโดยอาจารย์ ดร.ปิยะนุช วิริยะนวัตร์ และอาจารย์ ดร.เผ่าสถาพร ดวงแก้ว ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรรมตะวันออก สาขาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2. “ศาสนาพุทธกับคนไทย” บรรยายโดย Prof. Junichi Kuwano ผู้เชี่ยวชาญจาก Aoyama Gakuin University

3. “ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับธุรกิจในเมืองไทย” บรรยายโดย Prof. Masao Saito ผู้เชี่ยวชาญจาก Meiji University

4. “ความสัมพันธ์ระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับเอเชียตะวันตก และธุรกิจในเอเชีย” บรรยายโดย Prof. Mamoru Shibayama ผู้เชี่ยวชาญจาก Kyoto University

นอกจากนี้ยังมีการปฐมนิเทศและการรายงานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาอีก 4 ชั่วโมง การทัศนศึกษานอกสถานที่ เป็นกิจกรรมที่มีนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เข้าร่วมด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาทักษะการสื่อสารร่วมกันได้แก่

1. การทำความรู้จักสถานที่ต่างๆ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

2. เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย อาทิ กิจกรรมการไถ่-คราดนา แบบโบราณ การทำนา (ถอนกล้า-มัดกล้า-นาดำ-นาหว่าน) สาธิตพิธีเรียกขวัญข้าว พระแม่โพสพ ดีข้าว สีข้าว ตำครกกระเดื่อง ฝัดข้าว ไม้แป้ง และกองฟาง ณ สวน 12 ปีณา ณ คำแสด ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี

3. เรียนรู้ภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติอย่างเรียบง่าย อาทิ การยกยอ, ทอดแห, สุ่มปลา รับประทานอาหารไทยในบรรยากาศท้องทุ่ง พร้อมเดินชมบรรยากาศวิถีชาวบ้าน ทำขนมและการปรุงอาหารไทยแบบดั้งเดิม ณ สวน 12 ปีณาณ คำแสด ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี

4. เรียนรู้วัฒนธรรมไทย อาทิ เยี่ยมชมวัดที่มีชื่อเสียงของกรุงเทพฯ ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5. เรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทย อาทิ เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ณ จังหวัดกาญจนบุรี

6. การสำรวจย่านธุรกิจและเยี่ยมชมสำนักงานของญี่ปุ่นในกรุงเทพฯ อาทิ สถานทูตญี่ปุ่นในไทย และบริษัทซีพีออล

7. การสำรวจตลาดนัดจตุจักร

กิจกรรมดังกล่าวมีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีจากภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ และคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมทั้งจากโครงการสอนภาษาเอเชียตะวันออก ของสถาบันเอเชียตะวันออกศึกษาเข้าร่วม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสารร่วมกันกับนักศึกษาญี่ปุ่น อีกทั้งยังเป็นการกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้น

2.3 การประเมินผลโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งเป็นเพศชาย 17 คน เพศหญิง 3 คน อายุระหว่าง 18-23 ปี นำเสนอ รายงานผลการเรียนรู้คนละ 20 นาที และตอบแบบสำรวจ เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งหัวข้อประเมินเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1. การประเมินเกี่ยวกับกิจกรรมในชั้นเรียน:
การปฐมนิเทศ การบรรยายของวิทยากร
2. การประเมินเกี่ยวกับทัศนศึกษานอกสถานที่: การเยี่ยมชมและสำรวจสถานที่ต่างๆ
3. การประเมินในภาพรวมของโครงการ:
กระบวนการดำเนินโครงการ ระยะเวลา เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และคุณภาพการให้บริการ

ผลการประเมินพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจทั้ง 3 ประเด็นในระดับ “มาก” โดยระบุความประทับใจในกิจกรรมด้านการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย และจะนำความรู้ที่ได้รับไปสร้างความสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายระหว่างนักศึกษาชาวญี่ปุ่นและชาวไทยต่อไป

3. ผลสรุปการดำเนินงานโครงการ

จากการดำเนินงานโครงการอบรมในลักษณะนี้ นับว่าเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งฝ่ายญี่ปุ่น และฝ่ายไทย ซึ่งน่าจะได้รับการสนับสนุนให้จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดี ระหว่างญี่ปุ่นและไทยให้ยั่งยืน และสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างนักศึกษาด้วยกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต